

Προγραμματισμός και Συστήματα στον Παγκόσμιο Ιστό

Κεφάλαιο 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Καθ. Ι. Γαροφαλάκης

Δρ. Ανδρέας Κομνηνός

akomninos@ceid.upatras.gr

Περιεχόμενα

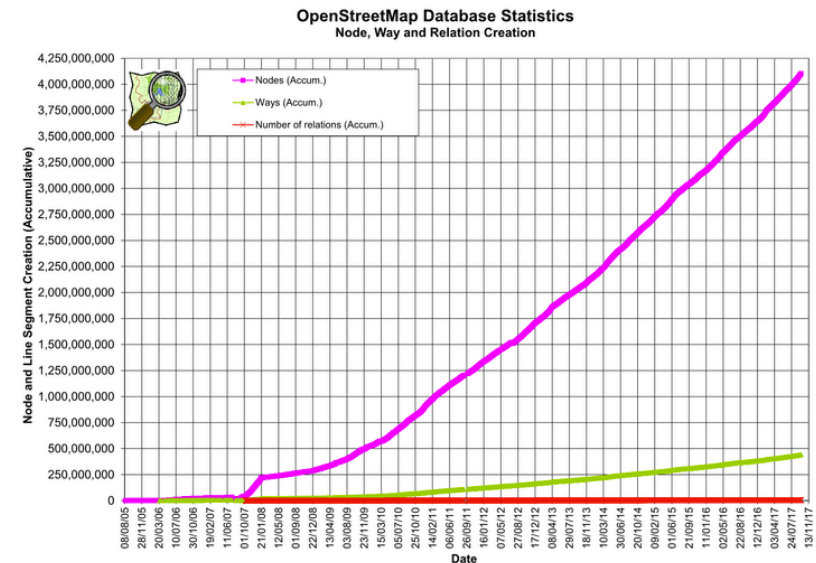
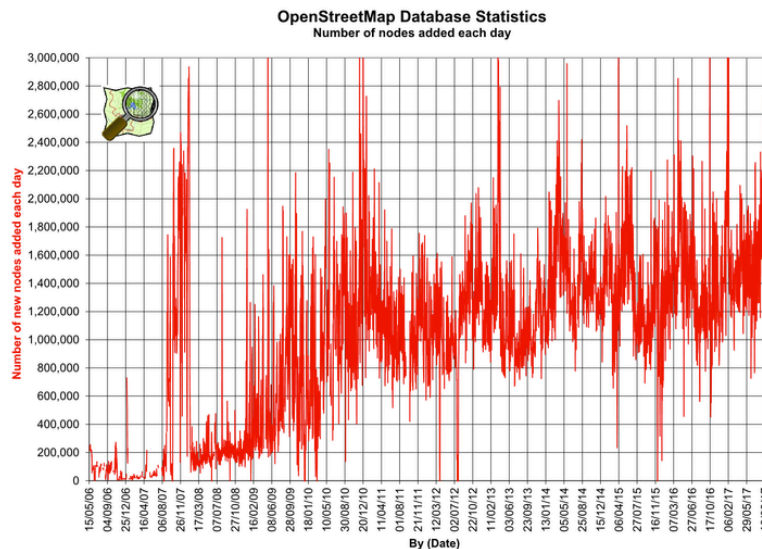
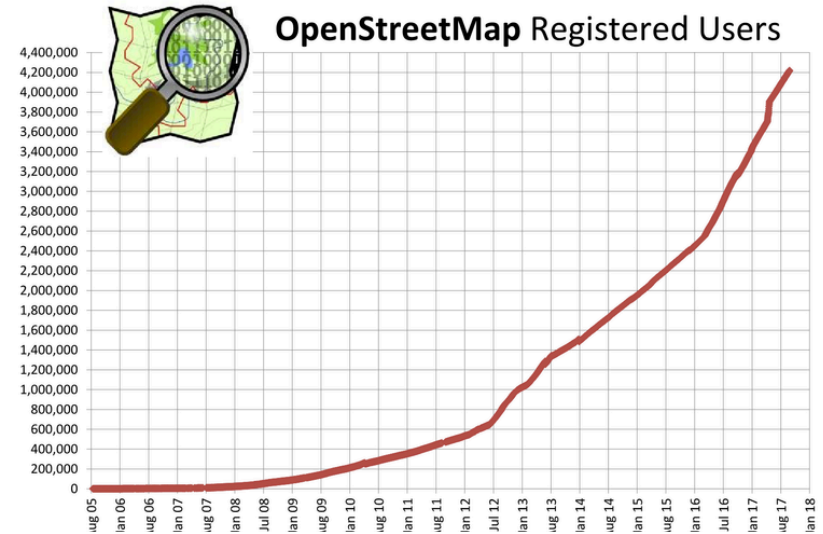
- Δυο μέρη:
  - Κεντροποιημένο σύστημα
    - Προγραμματισμός και σχεδιασμός κεντρικού εξυπηρέτη / ιστοσελίδας (web server / site)
  - Κατανεμημένο σύστημα
    - Πώς το περιεχόμενο διανέμεται με ανοχή σε σφάλματα και υψηλή απόδοση σε χρήστες γεωγραφικά κατανεμημένους

Για παράδειγμα...

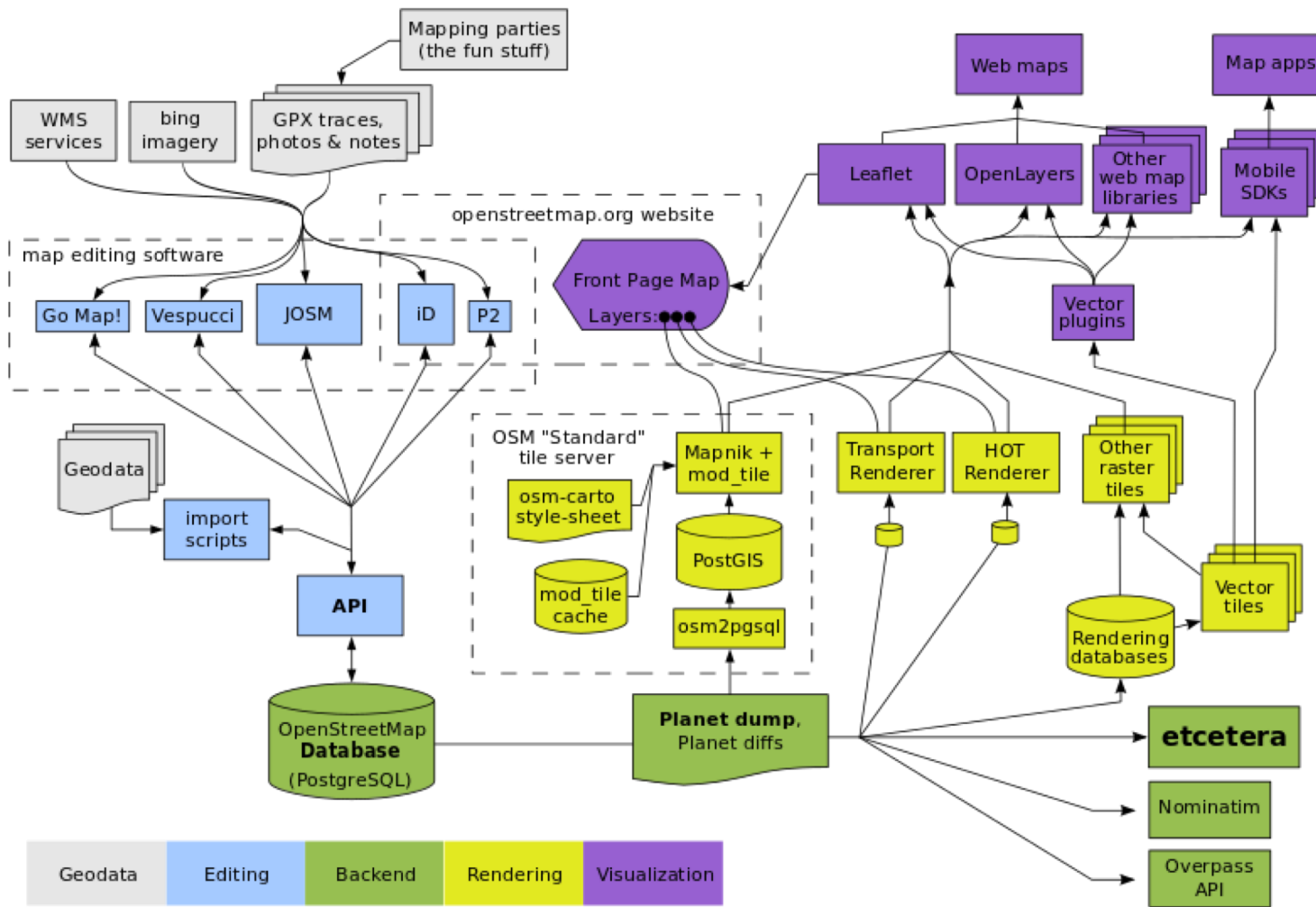
- Υπηρεσίες χαρτών online
  - Google Maps
  - **OpenStreetMaps**
  - Bing Maps
  - Here Maps
  - ...
- Εφαρμογή multimedia
- Εκατομμύρια χρήστες, γεωγραφικά διάσπαρτοι
- Ενημέρωση σε πραγματικό χρόνο

Στατιστικά χρήσης OSM

- 4.3 εκ. χρήστες (11/2017)
- 4.1 δις. Κόμβοι (11/2017)
- 3 εκ. αλλαγές / ημέρα (11/2017)
- 1 εκ. συνεισφέροντες χρήστες (3/2018)

OSM server architecture

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή

- Κρυφές μνήμες στον Ιστό (web caching)
- Πλεονασμός περιεχομένου στον Ιστό (web replication).

2. Πρωτόκολλα εφαρμογών στον Ιστό

- URLs, DNS (TCP/IP)
- HTTP και υποστήριξη κρυφών μνημών

Περιεχόμενα

3. Κρυφές Μνήμες στον Ιστό (web caching)

- Αντιπρόσωποι (proxies) με κρυφές μνήμες
- Επιπτώσεις σε χρόνους πρόσβασης, εύρος ζώνης δικτύου, κλπ
- Ανάπτυξη αντιπροσώπων στον Ιστό
- Συνεργατικότητα αντιπροσώπων
- Συνέπεια κρυφών μνημών και πολιτικές αντικατάστασης περιεχομένου
- Προανάκτηση (prefetching)

Περιεχόμενα

4. Πλεονασμός περιεχομένου στον Ιστό (web replication)
  - Κατανομή αιτήσεων
  - Δίκτυα διανομής περιεχομένου (Content delivery networks)
  - Επιλογή εξυπηρέτη / αντιπροσώπου
    - Μετρικές
    - Αλγόριθμοι

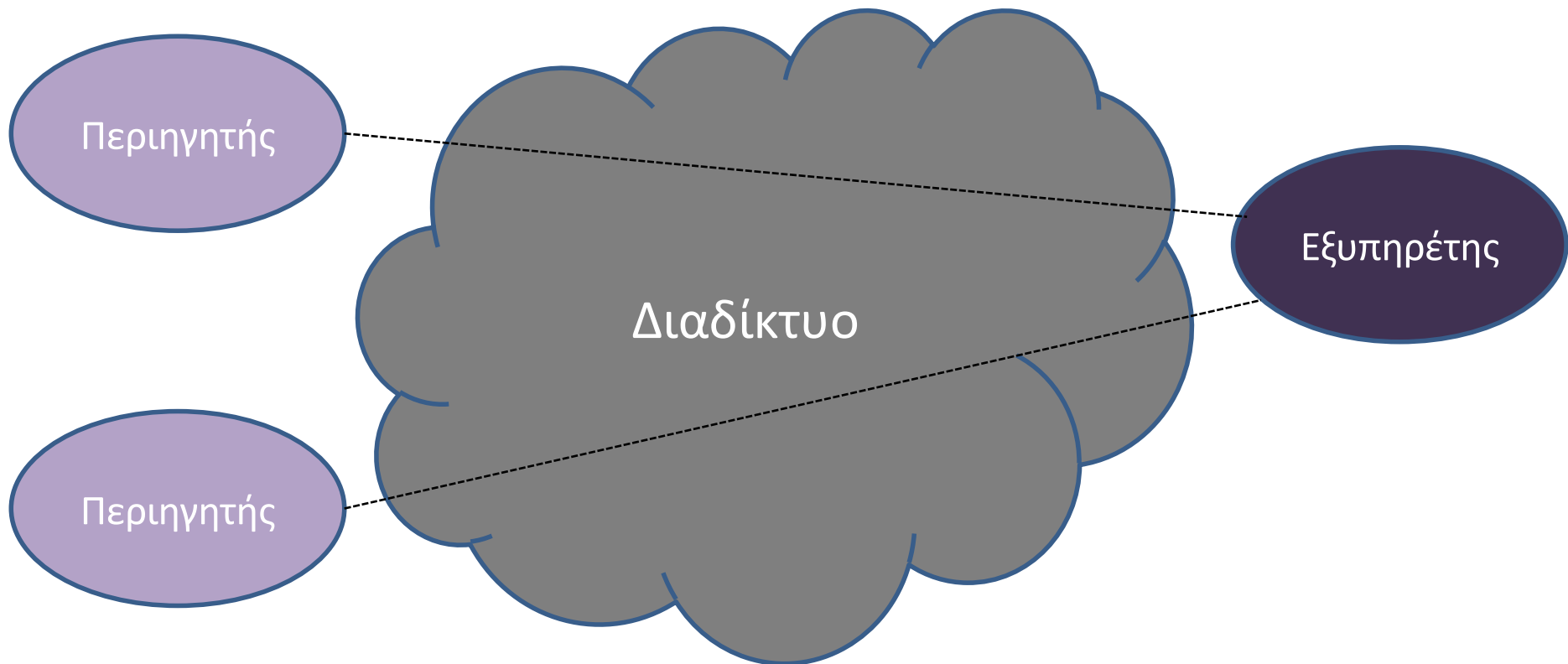

Εισαγωγή

- Εξυπηρέτες και πελάτες (Web servers, web clients)
  - HTTP: γλώσσα επικοινωνίας μεταξύ πελατών/εξυπηρετητών
- Web objects
  - Web site (ιστότοπος): σύνολο αντικειμένων
  - URLs: τα ονόματα των αντικειμένων
  - URLs: περιέχουν το όνομα του εξυπηρέτη
  - Content providers – παροχείς περιεχομένου
- Ιστότοπος ≠ εξυπηρέτης !!!

Εισαγωγή

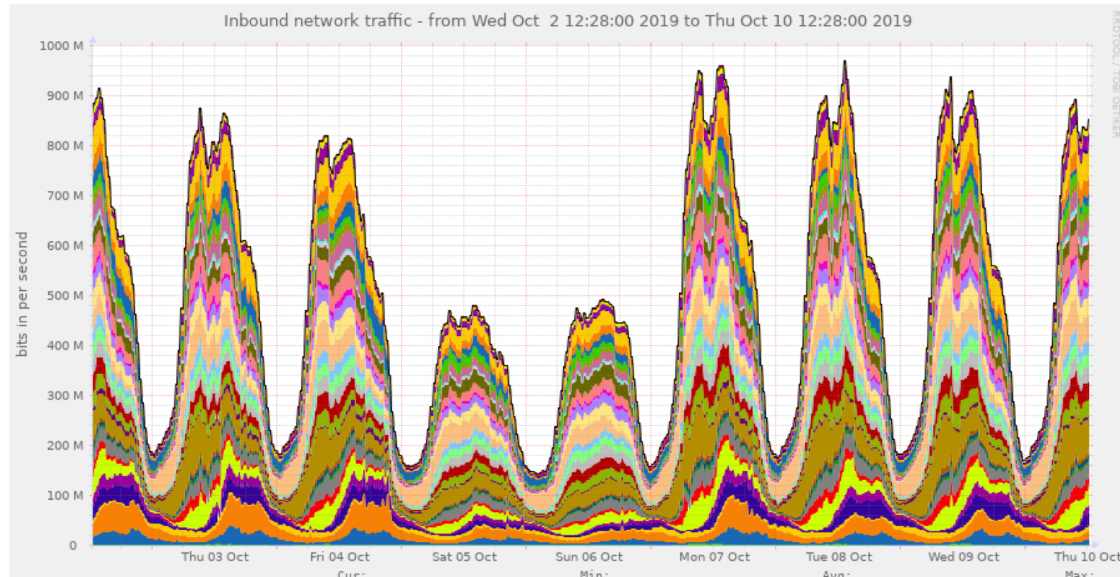
Μια απλή αρχιτεκτονική για τον Ιστό:

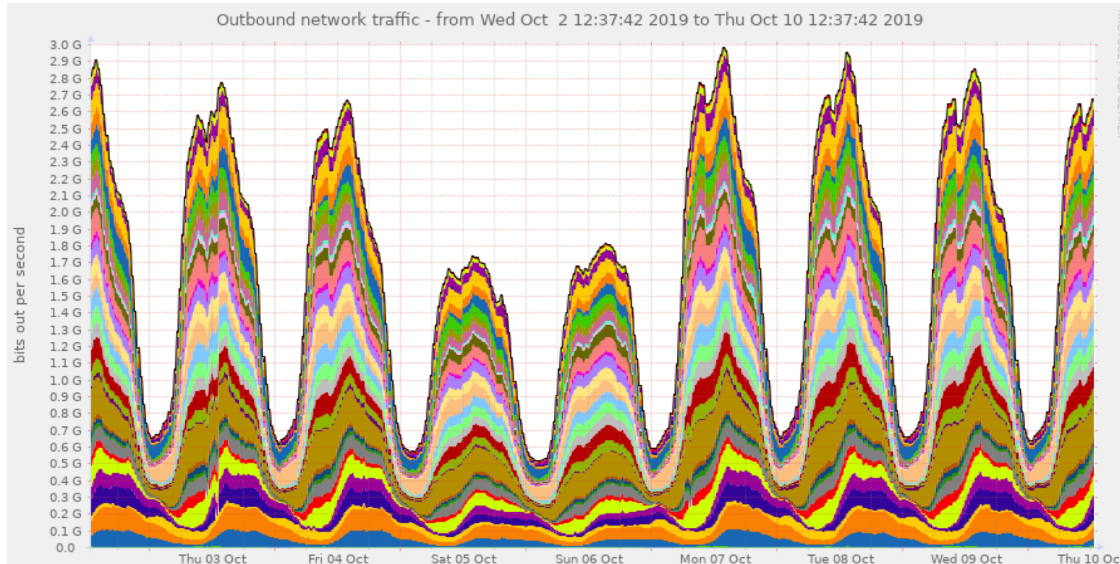
Εισαγωγή

- Το πρόβλημα: Κλιμάκωση (web scalability)
= **καλή απόδοση και αξιοπιστία** με
  - περιορισμένο εύρος ζώνης του δικτύου και
  - Περιορισμένες δυνατότητες του εξυπηρέτη
- Μια λύση: Χρήμα (“throw money at the problem”)
  - ISPs αυξάνουν χωρητικότητα δικτύου
  - Πολλοί εξυπηρέτες έχουν αυξημένη χωρητικότητα
  - Αλλά: ποτέ δεν επαρκούν
    - Νεές εφαρμογές
    - Μεγαλύτερη κλίμακα ...

OSM traffic

Total Inbound
Min: 127.33Mbps
Max: 1.09Gbps
Avg: 505.63Mbps

Total Outbound
Min: 480.43Mbps
Max: 3.15Gbps
Avg: 1.68Gbps

*Typical optical
fiber bandwidth:
100Mbps!!!*

- Van Jacobson: “*with 25 years of internet experience, we’ve learned **exactly one way** to deal with exponential growth: caching*”

Εισαγωγή:

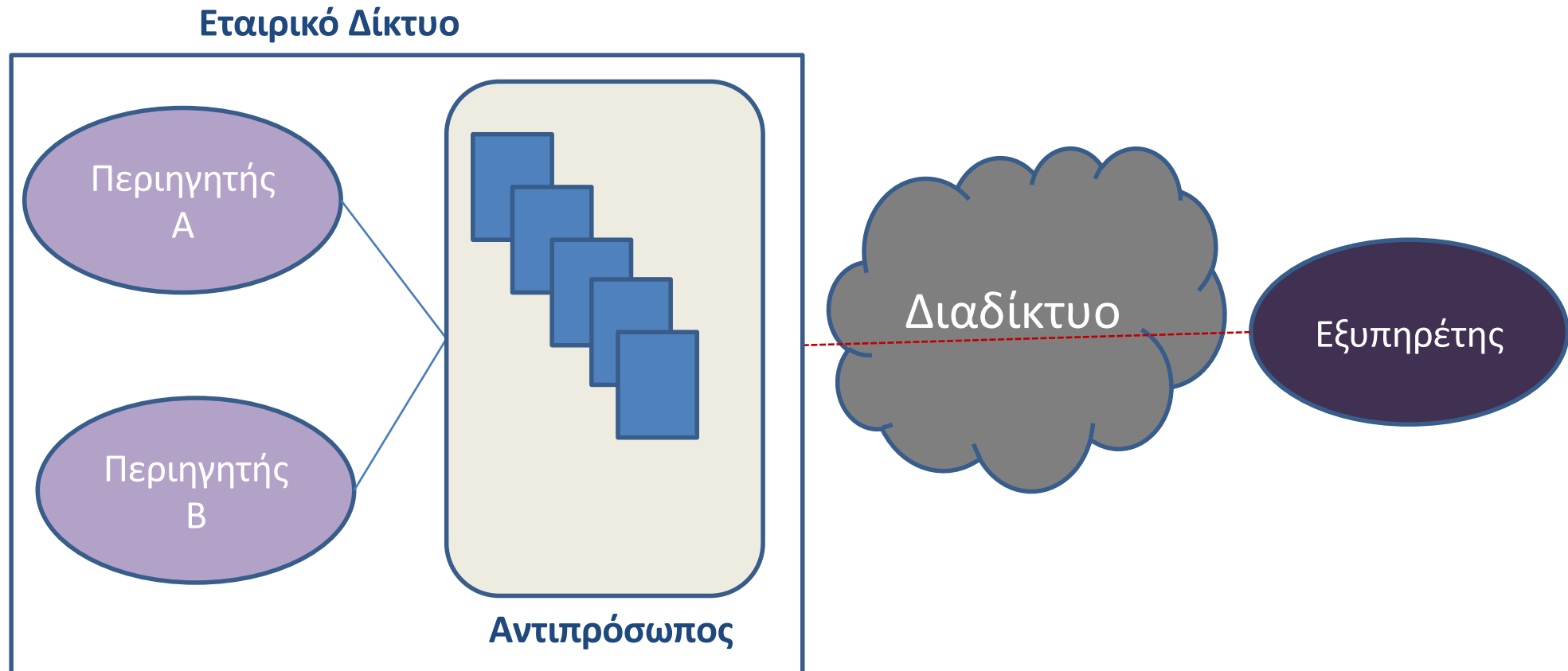
Βασικά για κρυφές μνήμες στον Ιστό

- Γεγονός: Περιηγητές αποθηκεύουν στον τοπικό δίσκο πρόσφατες ιστοσελίδες αυτόματα.

Ορολογία:

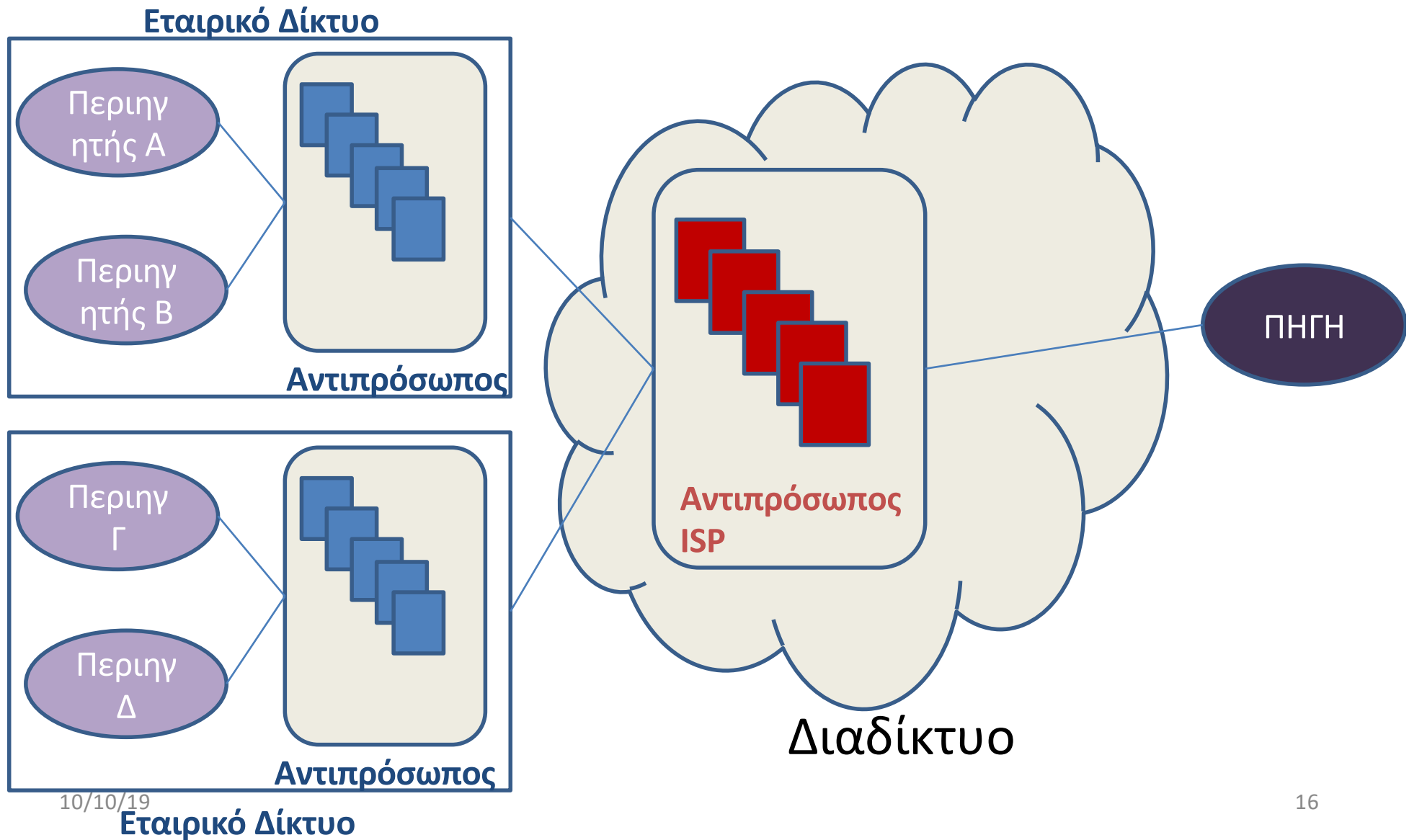
- **Αντιπρόσωπος** κρυφής μνήμης (**web caching proxy**)
  - Προσφέρει μια **διαμοιραζόμενη κρυφή μνήμη** σε πολλούς περιηγητές.
  - Παρεμβάλλεται μεταξύ του **εξυπηρέτη πηγής (web origin server)** και του περιηγητή.
  - Έχει διπλό ρόλο:
    - πελάτη: προωθεί αιτήσεις που δεν μπορούν να απαντηθούν από την κρυφή μνήμη στην πηγή,
    - Εξυπηρέτη: ικανοποιεί αιτήσεις περιηγητών χρησιμοποιώντας την κρυφή μνήμη του.
- **Cache hit / miss** (επιτυχία / αποτυχία).

Εισαγωγή: Βασικά για κρυφές μνήμες στον Ιστό

Είναι επίσης δυνατόν να σχηματιστούν ‘αλυσίδες αντιπροσώπων’.

Εισαγωγή: Βασικά για κρυφές μνήμες στον Ιστό

Τυπική υλοποίηση

- Apache
  - Apache Traffic Server
  - Nginx
  - Squid
  - IIS
-
- Σχετικά «φθηνό» hardware

Εισαγωγή:

Βασικά για κρυφές μνήμες στον Ιστό

- Ωφέλη για:
  - Χρήστες
  - ISPs
  - Εξυπηρέτες / παροχείς περιεχομένου
  - Διαδίκτυο
- Χρήστες:
  - Πιθανά, πιο γρήγορη ανταπόκριση σε αιτήσεις
    - ISPs
  - Λιγότερη κίνηση εκτός δικτύου τους, μικρότερες απαιτήσεις για εύρος ζώνης από άλλους ISPs → εξοικονόμηση χρημάτων.
- Εξυπηρέτες / παροχείς περιεχομένου
  - Μικρότερος φόρτος εργασίας στους εξυπηρέτες
- Διαδίκτυο
  - Λιγότερη κίνηση συνολικά στο διαδίκτυο.

Εισαγωγή:

Βασικά για κρυφές μνήμες στον Ιστό

- Μπορούν οι αντιπρόσωποι με κρυφές μνήμες (**web caching proxies**) να λύσουν το πρόβλημα (web scalability);
- Όχι μόνοι τους!
- Πάροχοι περιεχομένου: Χάνουν τον έλεγχο
  - copyrights,...
  - ‘φρεσκάδα’ περιεχομένου (αλγόριθμοι συνέπειας από ποιόν;...)
- Στατιστικές καταγραφής επισκεψιμότητας σελίδων → χρήμα (διαφημίσεις, κλπ)
- Περιεχόμενο
  - που δημιουργείται δυναμικά ή
  - Είναι προσωποποιημένο
- Εν τέλει, όλο και κάποιες αιτήσεις καταφτάνουν στην πηγή!
- ➔ απαιτείται πλεονασμός περιεχομένου των πηγών (αντίγραφα) – **web replication**.

Εισαγωγή:

Αντίγραφα στον Ιστό

- Δεν είναι αποδεκτή όμως ως λύση για Υπηρεσίες φιλοξενίας στον Ιστό (web hosting).
  - Φιλοξενούνται εκατοντάδες ή χιλιάδες παροχείς περιεχομένου, εκατομμύρια σελίδες, χιλιάδες εξυπηρετές-πηγές...
  - Τεράστια σπατάλη από την υπερ-δέσμευση πόρων.
- Έτσι προέκυψε η λύση **‘διαφανής, δυναμική αντιγραφή’ (transparent dynamic replication)**.
  - Αντίγραφα δημιουργούνται και διαγράφονται ή/και μετακινούνται δυναμικά και αυτόματα
  - Η απόφαση λαμβάνεται με βάση στατιστικά στοιχεία δημοφιλίας κλπ για αντικείμενα, σελίδες, τόπους, κλπ.
  - Δηλ. καθρέπτες μπορεί να περιέχουν είτε ολόκληρο τόπο, είτε μέρος του → «μερικός καθρέπτης».

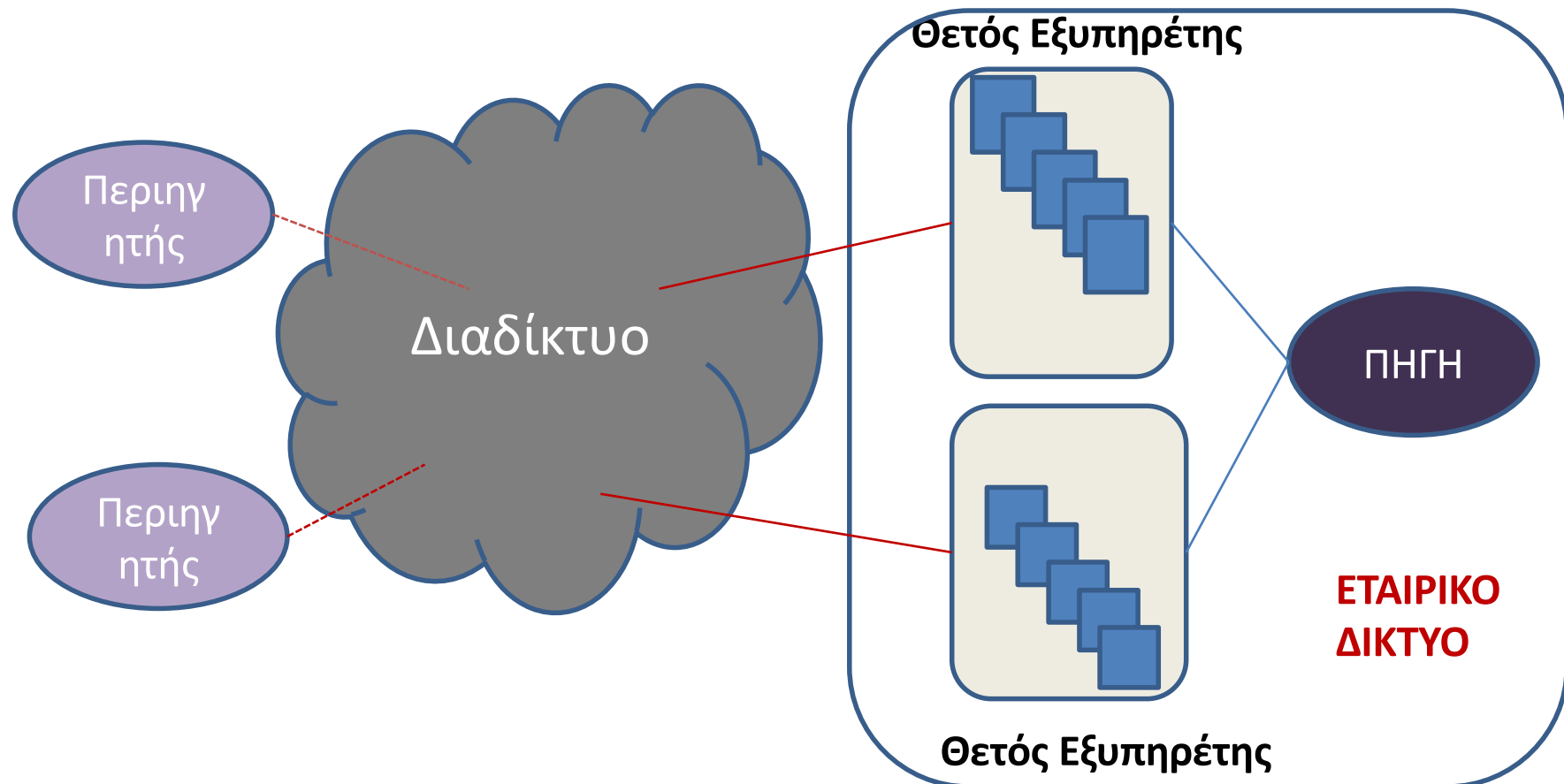
Εισαγωγή:

Αντίγραφα στον Ιστό

- Παράδειγμα
  - ΥΦΙ φιλοξενεί 2 εταιρείες παροχής περιεχομένου
    - Μια για το ΧΑ: απαιτεί κατά μέσο όρο 2 εξυπηρέτες με 100Mbps καθένας και κατά μέγιστη χρήση (μεταξύ 12-5μμ) 4 εξυπηρέτες με 100Mbps καθένας.
    - Μια για βιντεοταινίες: απαιτεί κατά μέσο όρο 2 εξυπηρέτες με 100Mbps καθένας και κατά μέγιστη χρήση (μεταξύ 8μμ-11μμ) 4 εξυπηρέτες με 100Mbps καθένας.
  - Με «διαφανή δυναμική αντιγραφή» συνολικά 4 εξυπηρέτες αρκούν.
  - Με «στατικό καθρεπτισμό», απαιτούνται 8 εξυπηρέτες.

Εισαγωγή: Αντίγραφα στον Ιστό

- Διαφανής δυναμική αντιγραφή με **θετούς εξυπηρέτες (surrogate servers)**.

Εισαγωγή: Αντίγραφα στον Ιστό

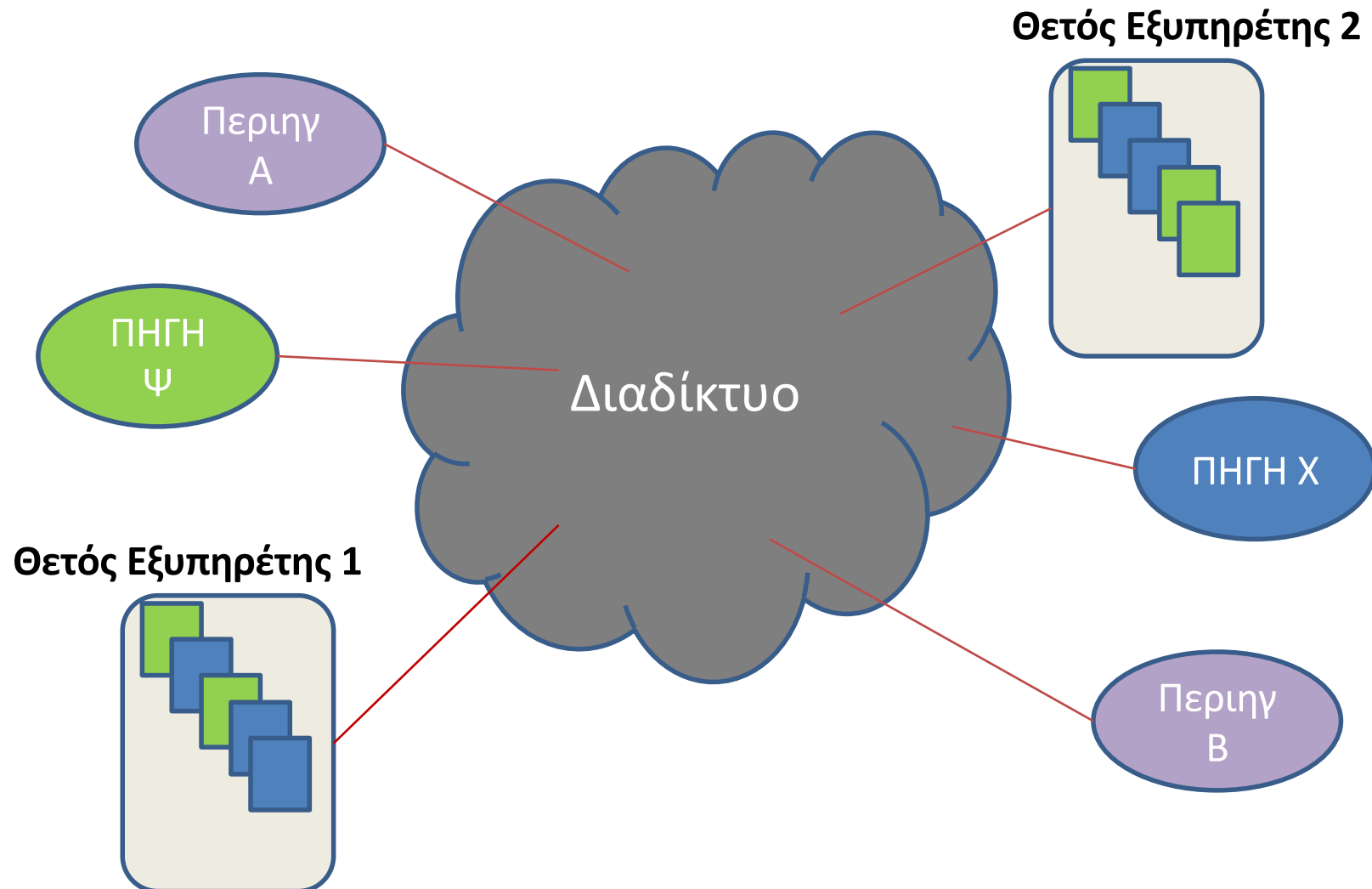
- Οι θετοί εξυπηρέτες λέγονται και **ανάστροφοι αντιπρόσωποι (reverse proxies)**
- Ο θετός εξυπηρέτης
  - Ικανοποιεί την αίτηση από την κρυφή του μνήμη, αν μπορεί,
  - Άλλως
    - προωθεί την αίτηση στην πηγή
    - Λαμβάνει το αντικείμενο
    - Το αποθηκεύει στην κρυφή του μνήμη (για μελλοντική χρήση) και
    - Το επιστρέφει στον πελάτη.
- Προσέξτε: ο θετός λειτουργεί σαν μερικός καθρέπτης με δυναμικά μεταβαλλόμενο περιεχόμενο.

Εισαγωγή: Αντίγραφα στον Ιστό

- Συχνά, ένας **θετός εξυπηρέτης διαμοιράζεται** ανάμεσα σε πολλούς ιστότοπους, έτσι χρησιμοποιείται από πολλούς πάροχους περιεχομένου – βλέπε επόμενο σχήμα.
- Ένας διαμοιραζόμενος θετός εξυπηρέτης αποθηκεύει στην κρυφή του μνήμη αντικείμενα από όλους τους ιστότοπους.
- Σε αποτυχία (miss) επικοινωνεί με την κατάλληλη πηγή-εξυπηρέτη για τον ιστότοπο.
- Τα Δίκτυα Διανομής Περιεχομένου (content delivery networks – **CDNs**) βασίζονται σε διαμοιραζόμενους θετούς εξυπηρέτες.

Εισαγωγή: Αντίγραφα στον Ιστό

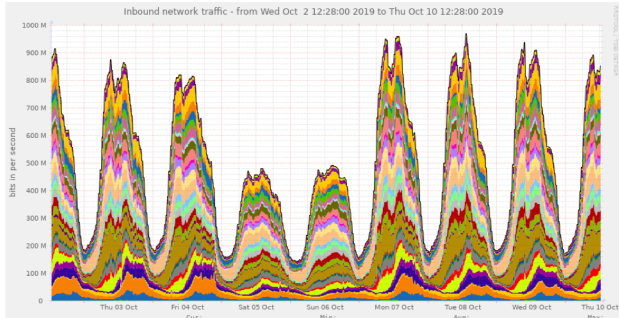

Εισαγωγή: Αντίγραφα στον Ιστό

- Τα CDNs αποτελούν ήδη μια επιτυχημένη βιομηχανία με πολλές μεγάλες εταιρείες (Akamai, Digital Ocean, ...)
- Βασικά, πωλούν υπηρεσίες θετών εξυπηρέτων σε παροχείς περιεχομένου.
- Το κλειδί της επιτυχίας τους έγκειται στην **ανάπτυξη θετών εξυπηρέτων σε σημεία κλειδιά** του Διαδικτύου.

OSM tile CDN

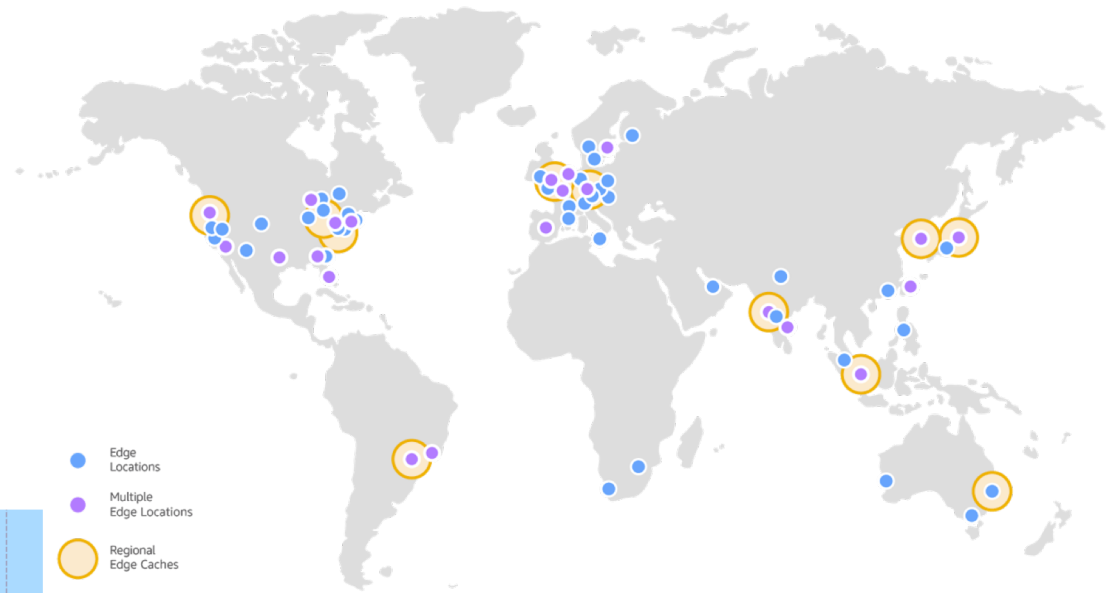
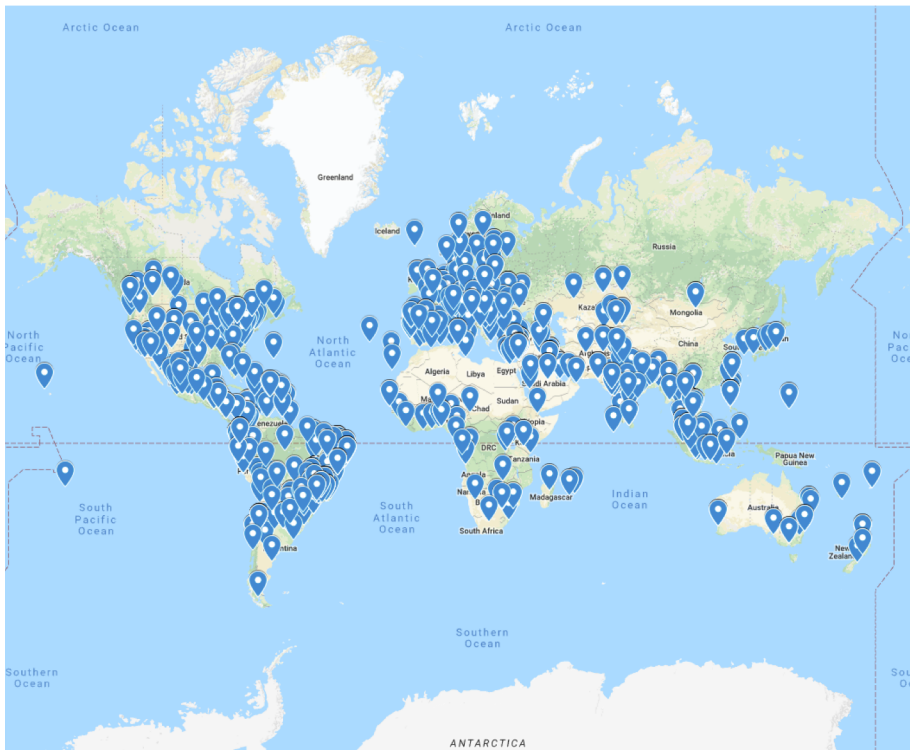
OSM traffic

Total Inbound
 Min: 127.33Mbps
 Max: 1.09Gbps
 Avg: 505.63Mbps

	Cur:	Min:	Avg:	Max:
angor	2.31M	138.23k	1.39M	6.94M
ascalon	10.99M	1.94M	12.66M	41.89M
azure	19.34M	6.27M	23.21M	161.87M
balerion	8.32M	1.81M	7.22M	15.50M
boitata	27.10M	1.37M	14.83M	56.29M
cherufe	15.08M	1.14M	10.04M	30.52M
chrysothylax	42.41M	820.27k	21.31M	83.79M
cmok	21.30M	404.75k	9.16M	41.07M
culebre	27.03M	1.99M	17.78M	49.01M
drogon	6.24M	356.50k	3.04M	10.51M
fafnir	5.80M	321.93k	4.24M	18.18M
fume	9.61M	205.36k	4.48M	14.51M
gorynych	63.41M	6.85M	39.73M	118.12M
jakelong	5.07M	1.38M	4.86M	16.85M
kalessin	31.19M	1.30M	15.83M	49.53M
katie	36.25M	1.78M	18.43M	56.61M
keizer	32.14M	1.46M	15.81M	47.08M
konqi	26.39M	1.54M	14.58M	54.57M
ladon	24.67M	1.19M	12.58M	32.27M
longma	52.44M	6.72M	36.74M	78.54M
necrosan	43.76M	1.31M	20.01M	56.91M
nepomuk	27.02M	1.32M	15.54M	49.89M
nidhogg	8.92M	371.20k	5.97M	29.32M
noomoahk	47.37M	1.47M	22.26M	70.06M
norbert	30.20M	865.43k	19.73M	54.55M
ridgeback	6.91M	192.24k	3.76M	18.71M
rinfaxe	7.02M	488.53k	3.40M	19.73M
saphira	28.54M	1.40M	16.89M	50.70M
sarkany	16.43M	613.45k	8.04M	21.03M
simurgh	16.03M	1.83M	12.35M	33.50M
stormfly-02	19.39M	5.02M	20.37M	63.79M
toothless	30.79M	1.39M	16.57M	52.51M
trogdor	55.47M	1.15M	28.76M	98.50M
tuatara	6.20M	971.45k	3.61M	9.20M
vipertooth	27.84M	1.14M	12.55M	42.16M
viserion	10.84M	413.40k	5.46M	17.04M
waima	3.90M	543.79k	2.68M	6.54M
total	853.71M	127.33M	505.63M	1.09G

Last update: Thu Oct 10 12:30:00 2019

Munin 2.0.37-lubuntu0.1

Amazon CloudFront

<https://aws.amazon.com/cloudfront/details/>

Facebook FNA nodes

<https://anuragbhatia.com/2018/03/networking/isp-column/mapping-facebooks-fna-cdn-nodes-across-the-world/>

Εισαγωγή: Αντίγραφα στον Ιστό

- Τα ωφέλη από την αντιγραφή ιστοτόπων είναι αντίστοιχα αυτών από τις κρυφές μνήμες των αντιπροσώπων.
- Ωφέλη για:
  - Χρήστες
  - Εξυπηρέτες / παροχείς περιεχομένου
  - Διαδίκτυο
- Χρήστες:
  - Πιθανά, πιο γρήγορη ανταπόκριση σε αιτήσεις από γειτνιάζοντες θετούς εξυπηρέτες
- Εξυπηρέτες / πάροχοι περιεχομένου
  - Μικρότερος φόρτος εργασίας στους εξυπηρέτες-πηγές
- Διαδίκτυο
  - Λιγότερη κίνηση συνολικά στο διαδίκτυο, εξ αιτίας της γειτνίασης θετών εξυπηρέτων με πελάτες (**localized traffic**).

Εισαγωγή: Αντίγραφα στον Ιστό

- Η αντιγραφή ιστότοπων όμως δεν είναι πανάκεια.
  - Είναι ακριβή και δεν μπορούν όλοι οι πάροχοι περιεχομένου να επωφεληθούν
  - Επίσης, οι ανάστροφοι αντιπρόσωποι ενός CDN, όσο καλά τοποθετημένοι και αν είναι, δεν μπορούν να βρίσκονται τόσο κοντά στους πελάτες, όσο οι αντιπρόσωποι μιας ISP.
- ➔ και οι 2 τεχνολογίες είναι συμπληρωματικές και απαιτούνται για την επίλυση του προβλήματος της κλιμάκωσης στον Ιστό.

Εισαγωγή: Αντίγραφα και Κρυφές Μνήμες στον Ιστό

- Θεμελιώδεις διαφορές:
  - Με κρυφές μνήμες (αντιπρόσωποι)
    - Οι πελάτες έχουν τον έλεγχο
    - Βελτιώνεται η πρόσβαση συγκεκριμένων πελατών σε οποιαδήποτε σελίδα
  - Με αντίγραφα (ανάστροφοι αντιπρόσωποι)
    - Οι πάροχοι έχουν τον έλεγχο
    - Βελτιώνεται η πρόσβαση σε συγκεκριμένες σελίδες από οποιουδήποτε πελάτες.